

Erdélyi Híradó

Kedden, $\frac{1}{25}$ (Januárius' 25-dikén) 1831

Nagybritannia—Frantziaország—Belgaország—Berkusország—Austria
Olaszország—Lengyelország—Mértéktár, II-dik Köt. 49--64 lap.

NAGYBRITANNIA

Irland' állapotja, nagy részét foglalja most el az ekkorig a' külső országi politikára erányzott figyelemnek. O'Connel Úr éppen most talált-ki egy új systemát a' nép' felingerlésére. Egy ebédnél dec. 28-dikán, Dublinban, Választó-Clubbok' felállítását javallotta ő, az egész Irlandban. A' kellőközépi Clubb' tartása Dublinban fogna lenni, s BGDH Clubb' Cseki Ágensek a' Grófságokba, más Clubbok' felállításá-vegett.

A' Prestonért újjontan választatott Parlamenttag Hunt Úr, ritka-páru pompával hordoztatott-meg, a' britannus szokás szerént, Preston' minden úttzáin. Tsak, zászló 56 volt; a' nézők' száma, mintegy 40,000; a' választók közzül 2500-an, kik óráé szózatoltak, tízével keresztiben (zahn Maun hoch), követték őtet s több efféle áng. nevettség.

A' Ministerek, Parlament' újjra-egybe-gyűlése után, febr. 3-dikán, 3 fontos dolgot akarnak az alsó Kamara' elébe terjeszteni, a' londoni Journalok szerént. Legelőször, javallani fog Althorp Lord egy bill-t a' dohánytermesztés' megtiltása-felől, Irlandban; azután, akar Sir J. Macdonald ismét egy Biztosság' kineveztetését javallani a' keletindiai Kompánia' szabadlevele' megújítása' megvisga-

lására; végre, Spring-Rice Úr szándékozik azt javallani, hogy Galway városában (Irland), a' hol a' protestans-lakosok még, különös főjussal bírnak a' parlament-választásban, ez a' főjus eltöröltessék, és a' katolikusok a' protestansokkal egészen egyformákká téteszenek.

Dec. 30-dikán döntötték-el az utolsó ítéletet Winchesterben, nagy szamu szerencsés felett, kik az utolsó lázadásba bele keveredtek volt. A' három Bíró, ült egy padon, veres palásban, s az asztalon előttök fekütt a' szerentsétlen fekete sapka, mellyeket, fejekre-téve, halálnak a' jele. Wellington Hertzeg, Sturges-Bourne és Pollen Urak, jelen voltak mint kiralyi Biztosok. Baughan Báró mondotta-ki a' halálos büntetést hat bévadtottak felett, kiket az ára következő Hétfőn meg kellett ölni. Az ő', a' megíteltetteknek tartott beszédére minden jelenvalók méjjen megindultak. Akkor osztán a' halálos büntetés' elváltozása holtigvaló elvitelre, ki mondódott még számosabb megíteltettek-re; kik mellett a' Törvényszék kegyelemért esedezett.

A' Sun ezt mondja: "Lengyel- és Muszkaország teszik most a' mindennel-köz beszélgetést a' Cityben, és a' nagy szemlélődők (speculansok) között a' beursen, és sokfélék az ő' veledések az a' várandó ke-

gyetlen tsata-felől. Némellyek azt hiszik hogy a' Lengyelek meghartzolják az ő szabadságokat, míg mások azt jövendőlik, hogy Muszkaország, mérges véres viaskodás után, újra iga alá veti őket. Minden felekezet szorongatott várakozással látják elő-lépni az irtóztató összetsapást; 's felünk, hogy a' Suwarow' kegyetlenségeinek ismételését fogjuk megélni, ha a' Gondviselés közibe nem lép."

FRANTZIAORSZÁG

A' Semaphore jelenti: Algierből írják, hogy az elfoglaló-hadseregnek nagyobb részét egyszerre vissza hitták Frantziaországba (?). Clauzel Gen. és a' fő-Intendens is oda-haggyák a' telepet, a' hol még, tsak egy, 4--5 ezer emberből álló várvéd marad. Ezt a' kevés katonaságot Algierba húzzák-össze, és az Oranba's Mediahba küldött várvédeket másodszor húzzák már vissza. A' parantsolat Dassas status-brigg-en jött Adjutánsa által a' Hadminis-ternek, érkezett-meg. Ezen a' tudósítás rémülést szerzett a' telepen. Ezen rendszabásokat elő-postájául tartják a' telep oda-hagyásának. A' kereskedési foglalatosságok nagy dőfést szenvednek ez által. A' kereskedők, rendeléseket, vevéseket tettek 16--18 ezer emberre; 's már most tsak 5 ezeren maradnak. — A' tittery-i Bey dec. 29-dikén érkezett-meg Marseille-be, Armide hajón; Párisba szándékozik.

A' National, a' megítélt Exministerek' Hamba-költöztetéséről, ezt írja: "Compiégne-ig semmi-nevezetes nem esett; hanem, ebben a' városban támodott nagyotska össze-tsoportozás, mely igazi tűnődést szerzett. Sokszor hallott — halál a' Ministereknek! A' vízbe Polignacot! és veszedelmes lett volna itt lovakat váltani. Jóforma távolságra küldötték ezeket előre; de a' sokaság ugyanazon helyre nyomult; úgy-hogy a' kísérőknek szükséges volt a' kotsik' védelmére 4-szegletű állásokat for-

málni. Végre, tsakugyan tovább lehetett menni: de a' Ministerek, tsakugyan tovább is kéntelenek voltak még a' halálkiáltást hallani, mellyel őket Compiégneben köszöntötték. Az útban gyakran beszéltek a' Ministerek a' politikáról. Midőn a' kiáltás legdühösebb volt, azt mondja Chantelauze Úr tréfából Polignac Úrnak: "Úgy láttzik, négyönk között az Úr legpopularisabb." Polignac Úr semmit-se felelt rá; megilletődöttnek láttzott egykisség, és gyakorta tubákoltt.

A' Gazette így kiált-fel: "200,000 Választó, 24,000 Választandó, — ez a' La-fitte Úr liberalis országglása.

A' Moniteurben dec. 29-dikéről olyan tizikkej van, mely azt állítja hogy Frantziaországban mindenfelől örvendenek az országglószék' mérséklett győzödelmén. — Nagy városokat 's egész vidékeket nevezki, a' honnan minden postán újjabb-újjabb tudósítás jön a' Departementek' helybe-hagyása éránt, a' párisi utolsó nagy zenebona szerentsés letsendesítésére-nezve. Rouen, Dieppe, Versailles, Eure és Loire, Aube, Sarthe és Somme Departementek, mind tüzessen sympathizálnak a' párisi nemzeti-gárda' magaviseletével.

Corcelles Úr az alsó Kamara' tagja, lemondott hivataláról, mint Öbester a' nemz.-gárda' 8-adik Legiójának. — G e n l i s, híres, sok szép Munkát író frantzia asszony megholt Párisban, élete' 85-dik esztendejében.

Mindenféle Fő-Tiztségek' 's Egyesületek' udvarlásai között a' Királynak újj esztendő 1-ső napján, megjelent a' diplomaticai Kar is, a' Nuncius által vezéreltetve. Ennek rövid, fontos köszöntésére, a' Király így felelt: "Kérem Nuncius Urat tudtára adni a' diplomaticai Karnak, mi nagy örömet szerzett mindaz nekem, a' mit az Úr annak monda; mi nagyra tudom én azt betsülni, minden Souve-

raint óhajtasom-felől meggyőzni hogy a' békességet velek fenn-tartani kívánom; mennyire vagyok én hajlandó, Európával barátságos, egyenes és békés szerkezetekben lenni, 's mennyire óhajtom végre, hogy a' békességet, mellyel benn bír, semmi meg ne háborítsa. Köszönöm Uraságodnak Frautziaország' nyugodalmáért, szerentséjéért, és jóllétéért megbizonyított kívánságát, köszönöm azt is melylyet familiámért kijelentett.

A' Népkövetek' Kamarája' dec. 29-dik Ülésében egykevés világosítást adott Persil Úr' egy-résztent a' republicanusok', másfelől a' Károlyisták intselkedésekről. Az első, nyilván, a' fényes nap alatt, tsaknem teljes szabadsággal esküdött-össze; a' Károlyista felekezet ellenben, tsak a' republicanismus' maskarájában. Mindenik felett elkezdett a' per foljni, és, két törvényszéki Instructio indult útba. Ámbár én, úgymond a' beszéllő, nem fedezhetem-fel előttetek azoknak főtízkejeit; még-sem állhatok ellent a' kívánságoknak, hogy Frautziaországgal egy levél conceptusát (beszédszerkezetét) megemérsessem, mellyet mi egy bevádolt' szállásán vettünk-el. A' per' instructiójának veszedelmeztetése nélkül tehetem én ezt; és kell is tennem, az ellenmondás' viszszerése' kedvéért, mellyet a' felekezet' műszerei nem írtóztak már is a' Tanás' Előülője ellen elkezdni, ki a' mitöllünk vele közlöttből, azon levélnek, tsak egy helyét citálta. A' Levél így szöll: "Az alkalmatosságok, hogy neked írjak, és a' bizonyosság, hogy Levelem hozzád menjen, oly' ritkák, hogy szerentsésnek érzem magamat, ha vagy-egyszer, adja-elő magát. — — — Úr, kinek a' gondolattját én esmerem, éppen most jelenté, hogy Londonba utazik, 's azt akarja, hogy Lulworth-ba is elmenjen, Nagyon szerentsésnek érzi ő magát, azt

"mondja, hogy módja van alázatos engedelmességét a' királyi familiának megbizonyítani. Itt következik a' képe a' napi ügyekbajoknak: Nekünk respublica kell hogy az Orleans familiát elkergessük." "Semmit-se reményljünk a' nélkül. Azért kell 'hát azon dolgozni, hogy álljon-fel. Azokról akarok szölnani, a' kik Párisban vannak. Sok Clubbok állottak-fel. Egynehányhoz tartozok én egyszerre. "Az uralkodó Társaság, és legtüzessebb is, az Amis du Peuple. Megíjjedt azon a' Népkövetek' Kamarája. Vannak tehát nekünk Ágenseink, azért, hogy a' nép, mely azokat védelmezi, őket megemesse. Ha azokat eléggé esméri; úgy, tsakta fog támogni a' nemzeti gárdával: az első megtámodás, jele lessz a' helyő háborúnak, de, olyan véres háborúnak, hogy az ember magát egy tekintetért megöli. A' félenkek ki fogják magokat szabadítani; a' legmérészebbek megmaradnak, azaz, én, megállok, a' ti' hasznok' védelmére. A' Köztársaság, talán az L. Úr' fején származik; mint hogy a' mi' bizodal munkát elvesztette, miölta Orleansista. Láttam Királyistákat, kik annyira el hagyják magokat ámittatni, hogy azt hiszik — Orleans Hg. nem szeretne tovább Király lenni. Meglehet, hogy minden reménységekben akadájokra talál, mellyek ötöt a' Királyság eránt ketsegtették: de, nem unja meg magát annak viselésében, hogy a' koronát egyszerüen adhassa vissza; hanem inkább azt megerősíteni próbálja; midön azok ellen panaszkodik, kik annak megerősítésén dolgozhatnak. Ellenben, soha-se völt neki az a' kívánsága az országláshoz, a' mi most van, és tsak az a' félelem gyöttri, hogy egy nap le fog zubintatni, a' mi rajta bizonyoson meg fog történni, ha bár naponként az úgy nevezett Királynál ebédelnek is a'

“nemzeti gárda” Tisztjei, kik a’ Palais-Royalban szolgálaton vannak, ki áról gondoskodik, hogy embereit mulattassa; s ennél-fogva védelmezőket szerezzen. De, megtsalja magát; a’ nemzeti gárdának, nints annyi lelke, hogy minket elijesszen; familiafejekből áll az, kik mind féltik saját életeket, midőn mi, kik gond nélkül megyünk neki min-den veszedelemnek, nem ijjedünk-meg a’ haláltól: a’ puskapor és gojóbis élesztenek minket fel, s nevelik bátorságunkat.”

Különböző értelmű értekezések között az alsó Kamarában, Frantziaország’ szerkezetei felett, beszélt Lamarque Gen. a’ dec. 30-dikai ülésben, Belgiumról és a’ Londonban ezen ország felett folytatott ügyekbajokról tartott tanácskozásokról, midőn azon óhaját is kinyilatkozta, hogy Antwerpent szabad kikötővé és Hanse-városá kellene tenni, s akkor osztán a’ többi Belgiumot Frantziaországgal egybe-kapcsolni.

Ham-ban (Somme-Departement) egy Politzia-Biztosságot állítottak-fel, és Dysse Urat tették ottani Biztosnak. — Montbrisonban s Angersben, a’ Választó-Collegiumokat febr. 8-dikára hívták össze, hogy Chantelauxe és Guernon de Ranville Úr-ak helyett újj Népköveteket válasszanak.

Van a’ Moniteurben egy Tabella, mely a’ Prefektusok’ bérít, a’ Prefektusság’ költségeit és a’ Gen. Titoknokéit határozza-meg. Kitevzi abból, hogy minden Prefektus’ bére az egész Frantziaországban, együtt 1,661,000 frankra megyen; a’ Prefektusságok’ kormányozási költsége 2,886,000 fr.; és a’ Gen. Secrétaire-k’ bére 241,200 fr.ra. A’ legnagyobb bér a’ Seine-Depart. (Páris) 50,000 fr., a’ legkisebb 15,000 fr. Ez az utolsó 10 Prefektusnak jár. “A’ Gen. Titoknok’ tartása is, a’ Departementekhez mérve, különböz, 2400 franktól 6000-ig; a’ kór-

mányozás-költség pedig, 21,000 franktól-fogva 210,000-ig.

A’ Messenger jelenti Nimesből, dec. 30-dikán, hogy Quatre-Taillons (bíres Betyárt) megfogták. A’ mely házba futott, körül vette egy Kompánia Voltigeur’s egy szakasz Gens d’ armerie. Probált kiszabadulni s ellent-állani; de egynehány puskalövet és egy bajonét-szúras találta; úgy megkötözve a’ nimesi ispotáljba vihették, s őrzik.

BELGAORSZÁG

Lüttichben felütötte egy lakos a’ francia háromszínű zászlót a’ maga’ házára. Megfogták őtet, és a’ Magistratus Hirdetményt botsátott-ki a’ városhoz. Sok nevetlen kiragasztások az úttzakon, Frantziaországhoz kaptsolódásra nógatták a’ népet. — A’ námuri Kerületben, melynek Gouverneurje Stassart Úr, a’ Districtus’ Biztossai mindenfelé utaznak a’ Cantonokban, hogy a’ Polgármestereket azon egygyesülés kedvére beszéljék-rá.

Egy löweni, Van Doorn Úr azt kérte egy kérérásban, hogy az az, egy lüttichi Journal által elterjesztett, éppen oly’ gyalázatos mint hazug tudósítás, hogy mint-ha egy Maestrichtnál elfogott Belgát a’ Hollandusok szalmába göngyölgetve elevenen megégettek volna, hivatali nyomozás alá vettette: mert az ilyen, egész nemzetet megbántó hírharang nagy büntetésre méltó.

A’ belga konstitúció 14-dik Tzikkejét így határozták-meg: “A’ Sajtó, szabad. A’ Censura soha nem jöhet-be. A’ Könyvirok, Kiadók és Nyomtotók semmi cautiont nem adnak. Ha a’ Szerző esmértes és belgiumi lakos; úgy a’ Kiadót, Nyomtatót és Eladót nem kell üldözni. Minden sajtóvéttés-perben az Esküttek határozzák-meg a’ “Vétkes” kimondást.

BURKUSORSZÁG

Az itt következő, burkus haugon írt,

nagyobbára apologia, Berliuból került, jan. 1-sőjéről. "A' lengyel lázadások, most már elkerülhetetlenül háborús történetek-re vezetnek: de, sok idő kell még hozzá, hogy a' muszka katonaság a' táborozáshoz foghasson; 's ez alatt, szülhetnek valamit a' békés reménységek. A' mi' poseni Nagyherczegségünkben, egynehány ösi-lengyel-fajta Nemesember — ez a' lelke—'s némely fellengő Ifjak Varsóba mentek, mivel' nállunk a' pölgárok és parasz-tok között, nem találtak követőket, kik sorsokat semmi mással nem kívánnák fel-teréselni. Ritka ember hagyja itt helybe a' lengyel dolgot. Egyre és tsudálkozásig betsülik itt Miklós Tsászárt, ki e' mostani terhes egybeköttetésekben caractere' egész erejét és nagyságát kimutattja, 's az efféle meghatározott rendszabások mellett, mellyeket az ő' állása és méltó-sága kívánnak, egyszersmind, a' legkedv-zőbb, megbotsátásra kész hajlandóságát mutattja. A' tyrausági szemre-hányás, leg-alább a' Tsászárt, nem bűntudhatja a' Lan-gyelek' részéről (leírt itt minden jót, a' mit a' Tsászár a' Lengyelekkel tett). — A' mi' publicumunk sokfélét beszéll itt hol-mi constitútio-planumokról, efféle mi-nistertanátskozásokról, Státustanátsi érte-kezésekről. Beszéllnek valami igen nagy a-ristocrazia' felállításáról, a' mi' által az al-só nemesség a' pölgári státussal egybe fog-na olvadni. Számos nagyragu urak pe-dig, a' fejedelmisék körül, a' legfőbb te-kintetre emeltetnének. De a' mi' politikai kibontakozásunk, nem függvén az afféle szóhajtásoktól 's elme-répzeletektől, lépe-get a' maga' úttján, mely minket a' de-mocrazia' és aristocrazia' szirtjei között szerentsésen által-vezet. Kár hogy sokszor ismételt, vagy pedig tsupa újj ígér-et. — A' mit a' frantzia és áng. Journálok a' mi' Printzeinkről, rá-fogott esetekről az udvárnál, 'sat. beszélnek, résszerént, egész-

szen nemvaló, más-részént, úgy vannak ki vezetelve formájokból, hogy megtzá-folásra-se méltók.

A' Preussische Staats-Zeitung, dec. 5-dikéről, ezt mondja: "A' Messenger des Chambres közli az Olvasóival, dec. 29-dikei darabjában az itt következőt: "Egy lyoni Kereskedőház egy levelet vett a' burkus határszélről, mely jelelenti, hogy azon pillantatban, midőn a' Berlinben egy-be-gyült katonaság útnak indult vólna, hogy Posen Nagyherczegséget elfoglalja, a' népkatonaság (Landwehr) felkelése, viaskodást okozott, melyben a' nép ma-radt nyertes. A' felkelés rövid időn min-dennel-köz lett, és a' mindenfelé vissza-vert katonai erő, eggyesült a' pölgárok által felállított ideigvaló országlósékkal. — Az említett Journal, úgyláttzik éppen mindent meg akar haladui tudósításában, a' mi' már ekkorig ezen tekintetben gyá-vaság elő-fordult.

AUSTRIA

U. B. s. j. n. Z. i. r. a. Dec. 24-dikén, szá-mos Követség látogatta-meg a' lembergi Pölgármestert, a' pölgárok' részéről, hogy előtte az ő' megvesztegethetetlen hívségek-ről és az Öts. k. megszenteltetett szeméj-jéhez, Apostoli Fegéhez hajló ragaszko-dásokat kimutassák, és kinyilatkoztassák, hogy ők készek, nem-tsak tehetségek-vel, hanem, ha a' szükség' valaha elő-for-dúlna, életekkel, az országlósékek ren-dszabásait elő-segíteni. — Minekutánna Öts. k. Fge' atyai országlásához ragaszkodása és rendszeretete által ditsősséggel esmé-re-tes lembergi pölgárság' kinyilatkozása, Ö-Fgének tudtára esett; méltóztatott Ö-Leg-felsőbbsége a' Tsászár a' lembergi pölgá-roknak legfelségesebb megelégedését az-on hozzá-tétellel kijelenteni, hogy Ö-Leg-felsőbbsége az ő' forró engedelmesség-gekről és alattvalói változhatatlan hívség-gekről mindég meg volt győződve.

Az austriai Főhertzezségben az Enns-alatti ts. k. Tartomány-kormány-szék' Kerülvírása. — Lovak' kihordásának tilalma Lengyelországba. Ö-ts. k. Ege. a' közönséges Udvari Kamara' Hirdetményre szerént, jan. 7 és 8-dikáról, fges. kezeirásával jan. 6-dikáról, méltóztatott a' lovak' kihordását a' ts. k. austriai Státusokból; a' lázadásban nyugalatoskodó Lengyelországba, az ottani nyughatatlanság' tartása' ideje alatt, megtiltani.

Ö-ts. k. Ege. a' milanoi tartomány' egy nem-nemes Követtjének a' helyét az ottani közép-congregationál, méltóztatott Villa Károly-Péter Doctornak kegyelmeesen adni.

OLASZORSZÁG

Egy magános közlés Rómából dec. 14-dikéről (a' berlini egyik Zeitungban) azt mondja: "Szerentsére, felfedeztek egy össze-esküvést, mely dec. 13- és 14-dike közötti éjjel akart kiütni. A' Buonaparte Lajos legidősebb fija volt a' kezdője, a' mint mondják, ötöt és 400 másokat, kik között szembetűnő szeméjkek is vannak, a' St. Angelo Kastéljba rekesztették, a' vonó-hídat felhúzták 's az ágyúkat megtöltötték. Minden Napoleont kiküldöttek Rómából; egyedül Jerom maradt ott, a' muszka Követ 's ennek felesége' közbenjárására.

LENGYELORSZÁG

A' Hamburger Correspondent, a' Slésiai határszélről, ezt írja dec. 20-dikán: "Az itteni határszélén, Kalisch volt az a' hely, a' hol a' felkelés nyomon rendeződött: de azt nem vettük-észre, hogy, a' varsói kiütés előtt már elő-készületeket tettek volna. Az első egybe-gyűlés a' mi' vidékiükön M. Grófnál történt, Proschke lengyel városokában; ki a' környék Nemességet össze-gyűjtötte magánál 's velek együtt a' Kozákok' lefegyverkeztetését elhőtzte. De ezek nem var-

ták-meg a' megámodást, hanem elszöktek dec. 6-dikán, lóval és poggásszokkal, Jawisnow burkus faluba. Már következő nap' rá hagyta magát beszélteni a' vezérkedő kozák Májor egy hozzá küldött lengyel nemesember által, hogy a' lengyel bírtokba menne vissza: de, alig szállottak-be a' Kozákok sátoraikba, megtámotta azt a' vidék' népe, lefegyverkeztette 's kifosztotta. De a' Májor, 70-ed-magával, oda-hagyván fegyvereit 's lovait, által úszbatott a' Prosnan 's a' burkus bírtokra vehette magát: Breslauba mentek azok. Ezek a' Kozákok jóforma nagy vámlíneát foglaltak-el: de, mégsem volt nehéz a' belépő kereskedőknek azokkal megegyezniék. Most már lengyel kaszákatonák foglalták-el a' vámlíneát, nagy fejer kokárdóval: a' halálos büntetés alatt kibotsátott tilalom az ideigvaló országlószéktől, a' burkus határszélek általhágása ellen, ekkorig még emberül megtartatott.

Mennyire vannak egy értelemben a' Lengyelek, az egész nemzetet keresztül járt felbuzdulás' vissz-hangja, megtettzik abból, hogy a' vetekedések az országgyűlésen, ámbár fontosok legyenek is azok, éppen nem hosszasok voltak; sőt, minden végzés tsaknem eggyesült szózattal mentek keresztül. Mind-tak azt hiszik még Varsóban, hogy feun-áll a' békesség; ámbár a' legnagyobb erőlködéssel készülnek. Egy, 150,000 emberből álló sereg, 150 ágyúval mendegél szakaszonként az ország' határszéle-felé. — A' lithai sereg' magatartásáról semmi bizonyost nem tudni még: hanem itt azt beszélnek, hogy a' grodnói várvednek sok Tisztjei, meghallván a' varsói eseteket, a' Lengyelek' e-gésségeért ittak Különös nagy a' buzgóság a' krakói Vajdaságban, a' hol tsaknem az egész népség kínálkozik magával a' felkelés mellé. Krakó városát is, a'

lengyel Királyok' hajdani lakát, mely 1815-
ólta szabad Státus a' 3 szomszéd Hata-
lom' védelme alatt, elragadta magával a'
köz-mozgás' árja.

Egy, a' krakói Köztársaságból Var-
sóba érkezett küldöttség azt nyilatkozta-
ta-ki, hogy annak minden lakosa felkelt
és kíván velünk egyesülni. Sok krakói
Tanuló érkezik ide. — Az elébbi lengyel
Tiszt, most a' Carmeliták' Priorja, Lyko
Cornelius, a' napokban, minden Convent-
belijével együtt, a' praga-i (külsőváros)
sántzon dolgoztak. — Minden Fegyver-
mives, valamint Varsóban, úgy a' tar-
tományokban is, rendkívülvaló munká-
sággal és sietséggel dolgoznak. — A' Pol-
ski Kuryer-on dolgoznak most a' többek
közt: Lelewel Joachim, Niemojewski Vin-
tze, Niemojewski Bonaventura és sok meg-
különböztetett férfiak: a' tulajdon Szer-
keztetők ezek: Mochnatzki Móritz és Zu-
cowski János-Lajos. A' mostani környű-
letekről, sok okoskodó zikkjeek vannak
benne. — Geritz Obeslájdinánt egy szakasz
jó-puskást állít-fel, melynek a' neve —
Pokolsereg.

A' lengyel határszélről, dec. 27. — Pé-
tervári tudósítások szerint, a' lengyel Kö-
vettséget nem igen kedvezőleg fogadta a'
Tsászar, 's attól félnek, hogy vérontásra
kelne a' dolog. Lengyelországban min-
denfelé tsendesség van; és egy szembe-
tűnő erő valójában készen áll az ütkö-
zetre, hogy minden megháborítást tsirá-
jában nyomjanak-el.

Krakói leveleknél-fogva, érkezett vól-
na Varsóba egy tudósítás Lubecki Her-
tzeztől, Pétervárról, dec. 24 - dikéről,
melyben jelenti, hogy a' Varsóból oda
küldött Követtség megérkezett oda, de
még addig nem vólt audentián a' Tsá-
szárnál, hanem tsak a' Vice-Kantzella-
rius Nesselrode Gróffal beszélt.

A' varsói Híradók dec. 30-dikán je-

lentik: "Az a' hír repdes itt, hogy Öf ge.
a' Tsászar jan. 8-dikát szabta-ki a' musz-
ka sereg benyomulására Lengyelországba.
A' lithauai sereg gyűl-össze Sokolkanál és
az abban találtató lengyel Tiszteket más
regementekbe tennék. A' Pahlen Gen. se-
rege már mozgásban van, és a' Sacken
Gen. egynehány regementjei is parantsó-
latot vettek vólna az útnak-készülésre. Re-
ménylik azomban, egynehány nap alatt,
véghatározó tudósítás fog érkezni Péter-
várról. — Sokakat, kik az országlozsók e-
lőtt gyanúsok, küldöttek vólna el Lithau-
ból és Volhyniából Muszkaország' belső-
jébe, mint nevezetesen Chodkiewicz Sán-
dort és Korzeniowski Poétát 's többeket.

Ezen sorban: "Hivatali Tudósítások",
a' varsói Státus Híradóban az itt követke-
ző elő-adás van a' katonaság-felszözlítá-
sáról: "dec. 27-dikéig, a' kalischi Distric-
tusban, fegyverkeztettek-fel 18,545 em-
ber, a' wielun-iban 19,176-ot, és a' pet-
rikó-i Districtusban 19,125-at, mindössze
tehát, ezen 3 Districtusban 56,642 em-
bert; melyhez nem keli számlálni a' ka-
lisi lovas Önkéntesek' regementjét, mely
717 emberből áll, valamint azt az escad-
ront-se, mely a' W. Wisniewski Com-
mandója alatt Petrikó-ban áll-fel, és az
Önkéntes vadász compániát. — Ugyanaz
a' Híradó jelenti, hogy a' gyalogság' els-
ő osztájja és a' gyalog pattantyúság első
brigadé-ja, mellyek dec. 17-dikén siető
lépésekkel érkeztek-meg Varsóba, Kru-
kowilecki Gen. vezérlése alatt, a' lithauai
határszélekre hatoltak. — Lowicz városa,
mely egy 450 emberből álló nemzeti-gár-
dát állított-fel, Hely-Commandánsának a'
lengyel hadsereg' elébbi Tisztjét, Schen-
del Károlyt választotta. — Kalischban egy
patriotai klubb állott-fel, Rembowski Or-
szágkövet' előlülése alatt.

Az Augustov Vajdaságban, a' mint a'
varsói híradó jelenti, a' muszka határszél

szorossan be van rekesztve, és senki, se ki se be nem botosattatik. A' ki hivatali dolgokban Kauen-be kéntelen utazni, egy ör-kísérővel megyen, és szorossan meg is motózzák — nintsenek-é nálla gyanús irások.

A' Varsói Ujságlevelék most naponként sok elmétkedő 's okoskodó tizzkeljeket adnak, résszerént az író' alá-írásával, részszerént a' nélkül, mellyek együttvéve a' belső egyenetlenséget, zavarodást és itt-ott a' mostani Igazgatássalvaló békételenséget mutatják. Pl. a' Lengyel Status-Ujságnak egyik oldalán olvassuk: "A' Dictatort a' nép akarattja választotta, mel-léje adattatott a' Nemzeti Főtanáts. Őben-nek azért mindennek egyesülve kell lenni, az ő akarattjok a' miénk, és nekünk más akaratot vagy hatalmat az övékén kívül esmérnünk nem lehet, nem szabad." másik oldalán pedig: "Az a' vaskéz, mely a' Dictatornak adattatott, nem volt a' nép-nek akarattjában. A' polgári és hadi tiszte-teknek kinevezésére nem vala szükség határtalan Dictatori hatalmat hozni-bé. Elég lett volna erre egy Constitutionalis Királynak hatalma. A' Dictatorság olyan következés, melynek oka nints. Európa e' dolgot meg nem foghatja; álmétkodik, gondolkozik, és azt mondja: "a' hol követekezés van, ott oknak is kell lenni és a' Lengyelek azért vitték be a' Dictatorságot, mert előre ellátták, hogy — mint hajdan — egyenetlenségek és meghasonlások támadnak közöttök, és azért nyúltak e' rendkívülvaló ijesztő eszközhöz." — Egy másik tizzkelj a' Lengyel 'Sidóság-nak nevében írva, panaszkodik, hogy az Igazgatás az Izraelitákat a' Nemzeti Gárdából kizárta, és tsak pénzt fizettet vélek. Ez a' tselekedet nem fér össze az Igazgatásnak úgy mondatott Liberalitás-sával, 's bizonyítja, hogy a' Lengyelek-nél az Egoismus otthon van, és az em-

beriségnek szavát nem hallják.

Egy másik tizzkelj ismét "N — Angelika" alóírással így szól: "Megszol-littattunk, hogy egy Amazon Regemen-tet formáljunk. Örömost ajánljuk szol-gálatunkat a' betegeknek és sebesekeknek az Ispoláljokban, de katona-ruhát öltöz-ni, fegyvert fogni és hartzolni, nemünk-nek Characteréhez és rendeltetéséhez nem illik. A' hozzánk intézett felszóllítást nem nézhetjük azért másnak mint egy olyan tréfának, mellyet nemünk nem érdemel." — Egy másik ismét inti a' lengyeleket, hogy a' rang és elsőbbség felett vesze-kedni felejtkezzenek, és a' külső fényre most sem mit ne hajtsanak. — Senator Nak-waski egy tizzkeljt iktatott a' Kurirba, mellyet így végez: Valljuk meg nyilván, hogy a' társaságnak legelső Elementuma — a' Rend, nállunk nints meg.

Terespol (a' határszél-nél) dec. 24.-kén. A' Muszka tabor gyülekezik össze felé. Bialystock a' gyűlöpont. Cesarevits Wisoka — Litovska nevű város-kában (Brzesk városna túl 5 mföld-nyire) tartja főhadi szállását. Volhy-niából is a' mint halljuk útban vagy-nak a' Seregek Bialystok felé. Cesarevits Nagy Hertzegről az a' hír, hogy rövid napok alatt el fog menni Sz. Pétervár-ra; ellenben a' Tsászár személyesen Bia-lystokban váratik.

Krakó jan. 10-dikén Oberster Wielzysky a' Dictatornak Adjutan-sa, ki a' feljebbi napokban Miklós Tsászárhoz Sz. Pétervárba küldtetett jan-uar. 7-dikén vissza érkezett Varsóba. Követtségének sikeréről semmit nem tudunk, tsak azt, hogy Őfg. a' Tsászár véle személyesen beszéllett. — A' mint halljuk a' Dictator az Ország gyűlést jan. 17-dikére újjra össze akarja hívni.